

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Auctoritates utriusque Testamenti

Nicolaus <de Hanapis>

[Straßburg], um 1475-80

De maledictione dei - De morte

[urn:nbn:de:bsz:31-313490](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-313490)

Dixit dauid ad saul qui eū iniuste
persequēbat dñs retribuet vnicuiq;
sē iusticiā suā. 1. Regum. xxvj.

Constituit dauid et quasi pro lege
habutum est q̄ equa erit pars descē
dentis ad plium et ad sarcinas rema
nentis. 1. Regum. xxx.

Precepto asueri suspensus ē amon
in eodem patibulo quod mardocheo
parauerat et hostes iudeorū eodē die
a iudeis occisi sūt Nester. vi. et. vij.

Iubente dario rege qui daniēlem
accusauerūt in lacum leonū in quō
ip̄e fuerat missi sūt Daniēl. xiiij.

Fecit populus duob; presbiteris si
cut ip̄i contra susannam fecisse vo
lebant Daniēl. xij.

Anthioch; sicut ip̄e alios male per
cussit ita ip̄e pessime percussus inte
rīt. 1. Machabeorū. ix.

Nota hīc de seruo nequā quomo
do punitus est quia noluit misereri
conseruo suo Mathei. xvij.

¶ De luxuria.

Luxuria causa fuit diluuij pre
cipua Genes. vi.

Nota quanta mala euen
rūt p̄ ardenti amore sichen filij emor
qui dinam filiā iacob violenter ex
presit Genes. xxxiiij.

Luxuriosi luxuriam quicq; in alijs de
testant̄ vt patet de iuda qui dixit de
thamar p̄ducite eam vt cōburatur
et tamē ip̄emet licet nesciens impre
gnauerat eam Gen. xxxviij.

Judicium. xx. legit̄ q̄ viginti quicq;
milia hoim̄ p̄pter luxuriā mortui sūt
Dauid cum bersabee adulteriū cō
misit et postea vriam virum ei; oc
cidit. 1. Regum. xij.

Amon filius dauid thamar sorore

20
suam oppressit p̄pter qd̄ postea occi
sus fuerat. 1. Regum. xiiij.

Nota de sodomitis de filiab; loth.
Detestabilem luxuriam cōmisi ab
solon cū cōcubina patris sui et cito
post occisus est. 1. Regum. xvj.

Adamauit salomon mulieres alie
nas et deprauatū ē cor ei; per eas et
adorauit deos alienos. 1. Regū. xi.

Dixit angelus thobie iunior in eos
qui cōiugium ita suscipiūt vt deum
a se excludant qui sue libidini va
cant demen habet potestatem super
eos Thobie. vi.

Quid ergo adulteris et fornicatori
bus qui nil aliud intendunt nisi vt
suam fedari expleant libidinem.

Cor holofemis cōcissum est pulchri
tudine iudith et ardebat in cōcupis
scenciam eius Judith. xij.

Duo senes arserunt in cōcupiscenti
am susanne et postea male interie
runt Daniēl. xiiij.

Tempore anthiochi templum luxu
ria et cōmessaciomb; erat plenum et
secranciū cum meretricib;. 1. Ma
chabeorum. vi.

Herodes occasione herodiadis quā
contra legē duxit iohannē baptistā
decollauit Mathei. xiiij. et. marci. vi.

Inter illos qui ad cenam magnam
vocati sūt excusauit se ille q̄ uxorem
duxit et ideo noluit venire Luca. xiiij.

Ex quo patet q̄ ad cenā etiā venire
nō possunt q̄ nimis libidini vacāt.

Istud exemplū de filio p̄digo mul
tum debet cōmouere homines ad ca
uendū contra luxuriā q̄ p̄pter hoc
multa mala incurrunt vt patet su
pra Luca. xv.

¶ De maledictione dei.

Serpens primo maledictus
est a deo Genesis. iij.
Postea terra ad penam homi-
nis unde dicit maledicta terra in o-
pere tuo Genesis. iij.

Cayn post mortem fratris sibi dictum
est malediceris super terram et male-
dictus eris Genesis. iij.

Sacerdotibus ait dominus maledicti ma-
ledicentibus vobis.

Ficus habens folia sine fructu a do-
mino maledicta est et statim aruit.

Matth. xxi.

Dan. ix. ait in oratione stillavit super nos
maledictio et detestatio quod de peccatis
nostris intelligendum est quibus dicitur ite
maledicti in ignem Marc. xxi.

De maledictione hominis.

Dominus maledixit chanaan ne-
poti suo propter cham patrem
suum qui nuditate ceteris fra-
tribus nunciavit Gen. ix.

Et potest de tractatibus adaptari me-
verba benedictionis que dixit ysaac
iacob filio suo ait qui maledixerit tibi
sit ille maledictus Gen. xxv.

In leuitico. xx. dicitur qui maledixerit
patri aut matri morietur.

Multas maledictiones posuit moy-
ses in eos qui transgrediuntur di-
vina mandata sibi tradita sicut di-
citur Deutro. xxv.

Melyzeus maledixit pueris sibi il-
ludentibus et dicentibus ascende cal-
ve et a duobus viris la cerati sunt. iii.
Regum. i.

Cum iudas machabeus obsideret quos-
dam presidium illi qui supra erant
maledicebant ei. ii. Machabeorum. x.

Saul rex volens persequi philiste-
os ait maledictus qui comederit pa-

nem vel quod ad vesperam donec videret
earum de inimicis meis. Regum. xii.

Mali bonis maledicunt sicut fici in
minime inter epulas et pocula male-
dicebant abymalech Judicum. ix.

Semei procedebat egrediens et ma-
ledicebat dauid. ii. Regum. xv.

Et mictibat lapides contra eum.

Arguebant iudei paulum dicentes
summum sacerdotem maledicis sed
ipse excusabat se dicens nesciebam fra-
tres quod princeps est sacerdotum Ac-
tum. xxiii.

De bonis et malis simul.

Cum tempore noe omnes comu-
niter mali fuerunt. Omnis
quippe caro corruerat via
super terram Genesis. vi.

Noe tamen iustus erat. unde de eo
dixit deus. Te vidi iustum coram me in
generatione hac Gen. vi.

Et ideo ipse et sui saluati fuerunt.

In duabus civitatibus sodomorum non
fuerunt quatuor iusti et per consequens
multi mali Genesis.

Noth tamen iustus inter eos habi-
tauit. Gen. xix.

Inter omnes fratres ioseph non erat
 nisi duo tantum qui eum saluare cupiebant
 scilicet ruben et iudas unde male preua-
 lucunt contra eum et venderunt eum
 Gen. xxxv.

Apparuit dominus moyse in terra madi-
an quando oves ietro pascebat Ex-
odi. iii.

Moyse misit duodecim explorato-
res ad terram promissionis et inter
eos tantum duo boni erant scilicet iosue
et caleph Num. xiii.

Sexcenta milia hominum pugnatorum
fuerunt de quibus caleph et iosue tantum
ad terram promissionis intraerunt

Nū. xxvj. et Deutronomij. j.

Samuel inter filios hely pessimos sanctus et innocens fuit. **Regū. ij.**

Plures cum absolon voluerūt regnum patris male usurpare q̄ cum patre iuste regnare. **ij. Regū. xv.**

Sub achab rege et jesabel ei⁹ vxor re helyas omnes cesos ydolatria putabat. **ij. Regū. xix.**

Sed diuinum responsum dixit ei reliqui septem milia virozū quozū genua nō sunt curuata ante baal.

Thobias natus ex tribu neptalim inter omnes malos qui ydola adorabat ipse solus deū adorabat. **Tho. j.**

Ordoceus solus inter alios qui amon superbum adorabant sibi genua non flectebat nec eum adorabat. **Hester. ij.**

Job gentilis fuit et tamen ipse sol⁹ inter gentiles virtutib⁹ et moribus claruit vt patet **Job per totum.**

Cum iuda machabeo nō remanserunt nisi octingenti viri et in exercitu bachid. xij. et ipius alchimī pdictoris erant viginti milia virozū et duo milia equitū. **1. Macha. ix.**

De matrimonio.

Ut vnus vir tantum vnā vxorem habere debeat ostendit dñs dicens erunt duo in carne vna. **Genes. ij.**

Ante diluuiū solus lameth legitur duas vxores habuisse. **Gen. iij.**

In archa noe quot viros tet mulieres iussit dñs reseruari vt vni esset vna cōiuncta. **Gen. vij.**

Sara vxor abrahe ipi marito cbediebat et dominum vocabat. **Genes. xvij. et. xx.**

Ipse etiam abrahā q̄qz vxori cō-

descendebat. **Genes. xvj.**

Propter saram abrahe vxorem flagellauit dñs pharaonē. **Gen. xij.**

Qui consensus requirit ad matrimonium patet per illud. **Gen. xxij.**

Vocemus puellam et queram⁹ ei⁹ voluntatem ille blasphemus puer qui in deserto lapidatus fuit filius mulieris de isrl de viro egiptio natus. **Leuitici. xxij.**

Per qd patet qd non expedit de diuersis ritibus copulare qz pueri ex talib⁹ nati frequē iuemunt mal.

Secretū qd noluit sampson patrib⁹ reuelare mulier ab eo extorsit in dampnū ipius. **Judicum. xij.**

Joram rex iuda fecit malum coram domino et ambulabat in vijs achab causa subditur quia filia achab fuit vxor eius. **ij. Regū. viij.**

Ex quo patet qd nō est bonū vxorē ducere de mala progeme.

Filij trāsmigraciōis q̄ filias duxerunt alienas secundum mandatum dñi. **ij. Esdre. ix.** dimiserūt eas.

Neemias etiā videns aliquos iudeos ducentes alienas vxores obiurgauit et maledixit aliq̄s etiā decollauit. **Neemie. xij.**

Sara filia raguelis dicebat in oratione sua virum aut cū timere tuo non cum libidine mea consensu suscipere. **Thobie. ij.**

Dixit angelus ipi thobie iuniori eos qui ita cōiugium suscipiūt ita vt deum a se repellant et sui libidini vacant habet demonium potestatem. **Thobie. vj.**

Thobias prima nocte qua induct⁹ est ad vxorem hortatus est virginē dicens sara surge deprecemur deū hodie et cras qz istis trib⁹ noctib⁹ deo

inguntur tertia autē tranſacta nocte
erim⁹ in nro cōiugio **Thobie .viii.**
Angelus thobie ait accipe virgine
ad timorem domini et amore filioꝝ
magis q̄ libidis causa ducet **Tho-**
bie .vi.

Susanna quia seruabat fidem ma-
trimonij mortū per duos senes ad
iudicata per danielam liberata est.
Danielis .xii.

Saluator noster nupcijs interfuit
et nouo miraculo eas decorauit **Jo-**
hannis .ij.

Herodes male duxit fra tris vxores
que causa fuit vt iohannē baptistā
decollaret **Mathei .ix. Marci .vi.**

Querentibus iudeis scilicet homini
dimittere vxorem quacumq; ex cau-
sa. Respondit dñs quos deus con-
iūxit homo nō separet **Mathei .xix.**

Inter illos qui ad cenam magnam
vocati sunt excusauit se vnus dicens
vxorem duxi **Luce .xii.**

Ex quo patet q̄ nymius amor mu-
lieris virū retrahit a diuinis.

Paulus .i. ad Corinthios .vi. ait
mulier potestate corporis sui nō ha-
bet sed vir et econtra.

De mendacio.

Quimū mendacium fuit a
dyabolo per serpente[m] pro-
latum **Genesis .ii.**

Ubi dixit mulieri nequaq; morie-
mini nūquam mendaciū dicere licet
et expedit aliquādo vt fecit samuel
1. Regum .xvi. dicens

Ad ymmolandum domino vem hoc
enim facere proponebat sed tam en
aliud inten debat. Mentiti sunt scri-
be et pharisei contra cristum dicens
tes eum esse peccatorem mendacem
vtracem prohibentem tributa dari

cesari gentis subuersorem seducto-
rem populi et turbarum demonia cū
et blasphemū vt patet in multis lo-
cis euangelij.

Ananias et vxor eius mentiti sunt
petro de p̄cio agri p̄ quo ambo mor-
tui sunt **Actuum .v.**

Athenis quidā de paulo dixerunt
mencientes sup eū nouozū demonia
rū ānunciator videtur **Actuum .xvii.**

Iherosolimis etiā quidā iudei mie-
cerūt man⁹ in eum dicentes viri isrl
adiuuate hic ē homo qui aduersus
pp̄m et legē et locū isrl hoies vbiq;
doct̄s insup et gentiles duxit in tem-
plū et violauit locum isrl sanctum.

Actuum .xxi.

Itē in insula mitchelene videntes bar-
bari viperam in manu pauli pendē-
tem dicebant vtiq; homicida est ho-
mo ille **Actuum .xxii.**

De mira liberalitate.

Abuel et rebecca liberaliter
egerunt cū filio et cū seruo
abrahā recipientis in domū

suā **Genesis .xxiii.**

Moyſes defendebat filias iethro a
pastorib; que nō sinebant eas gre-
ges suos adquare **Exodi .ii.**

Audienſ moyſes cō ſocer ſu⁹ iethro
v̄miret ad eū egressus in occurſu ei⁹
multiplicē eū honorauit **Exodi .xviii.**
Filij isrl mente p̄mptissima et deuo-
ta obtulerūt liberaliter ad faciendū
opūs tabernaculi **Exodi .xxxv.**

Vnde artifices ad moyſen dixerunt
plus offert populus q̄ necessarium
est **Exodi .xxxvi.**

Moyſes petiuit a rege edom vt lice-
ret eis trāſire p̄ t̄rrā suā q̄ nō cōſe-
ſit vt nō irent per agros et vineas

Numeri .xx.

22
Hedeon petiuit a viris socoth et
phanuel panes p comilitomb fa
tigatis qui dare renuerunt ideo ma
le accidit eis Judicum. viij.

Nabal male negauit seruis dauid
aquā sibi dare. 1. Regum. xxv.

Obtenta dauid victoria de amale
chitis dona misit de preda semozibz

Juda proximis suis dicens accipite
benedictōez de pda hostiū. 1. Re. xxx.

Precepit dauid miphibesech vt co
mederet panē in mensa sua semper qz
esset de domo saul. 1. Regū. ix.

Fugiente dauid a facie absolon so
bi et machir et bersalai obtulerunt
ei? exercitui mltā munera. 1. re. xvij.

Regina saba multa obtulit salomo
ni et salomon dedit ei omnia q per
cijt ab eo exceptis hijs q vltro obtu
lerat ei munere regio. 1. Regū. x.

Eo tempore quo regnauit achas in
iuda phatee fili? romelie multos ces
cidit et cepit de viris iuda. quidam
autē bom viri de israhel nudos capti
nos vestierunt et illos qui ambulaz
re non potuerunt imposuerunt in
mentis et duxerunt ad fratres eozū
1. Paralipomimen. xxvij.

Redeūtes filij iuda de babilone ob
tulerunt hm vires suas sponte ad
edificandū domū dñi Esdre. ij.

Precepit rex darius vt edificar tur
domus dei in iherusalem et darent
suptus de archa regis Esdre. vi.

Rex artaxerxis fuit liberalis Es
dre. vi. Neemie. ij.

Neemias populū ammonā vel alijs
suptibus non grauauit sed de suis
multa bona fecit Neemie. v.

Thobias omnia que halere poterat
captiu's fratribz distribuebat
esurientes alebat nudos vestiebat

mortuos sepeliebat Thobie. j.

Raguel dedit thobie dimidiā sub
stāciā suā cū sara filia sua Tho. viij.
Thobias patre et filius bene reco
gnouerūt beneficia raphaelis quē
hominem putabāt vnde mediā par
tem omnium bonorum suozū ei ob
tulerunt Thobie. xij.

Rex assuerus iussit parari cōiuiū
p cōiunctione hester et nupcijs et re
quiem vniuersis puncijs et dona
largitus est iuxta regalem magnific
centiam Hester. ij.

Videns assuerus reginam hester ait
quid vis regina hester et que est pe
titiō tua etiā si dimidium regnū per
cieris dabit sibi Hester. v.

Quesiuit etiā quid honoris vel
premiij consecutus esset mardocheus
ppter fidem quā erga eum seruaue
rat cumez sciret q nichil oino mer
cedis accepit eū fecit magnifice ho
norari Hester. xj.

Job pi? et misericors de se ait xxij.
Tot viduas cōsolatus sum aut pas
ter eram pauperum et marenū con
solator.

Item. xxxj. Si comedi bucellam so
lus et nō comedit pupillus ex ea qz
ad infāciā eruit misericordia meū
Magi obtulerunt de thesauris suis
aurū thus et mirā Mathei. ij.

Magnificus et largus est deus qui
ppter eum temporalia relinquentibz
centuplum reddet et vitam eternam
concedet Mathei. xij.

Ex magna misericordia et liberali
tate xp̄us peccatores recipiebat ad
cōuiscendum colloquendū et osan
landum de primo et secundo Exam
plū de matheo et de zacheo Luca. xij.
Mathei. ix. Luca. v.

De illis publicanis et peccatoribus
qui appropinquabant ut viderent illum
Lucæ. xv.

De tercio exemplo de maria magda-
lena que osculabatur pedes domini Lucæ. vii.

Item de iuda Mathei. xxvi.

Item liberalitas domini ostendit in hoc
quod dedit turbis in deserto manduca-
re Mathei. xv.

Zacheus dimidium honorum suorum de-
dit pauperibus Lucæ. xix.

Duo minuta que obtulit pauperes
la in gazophylacium eius preferunt domus
diuitum Lucæ. xxi.

Misericosus et liberalis fuit dominus pe-
tro lacrimanti Lucæ. xxii.

Magdalene Lucæ. vii.

Marconi in cruce Lucæ. xxii.

Magna misericordia et liberalitas
fuit in domino qui omne debitum seruo
dimisit Mathei. xviii.

Ioseph qui cognominatus est bar-
nabas agnum suum vendidit et pecuniam
ante pedes apostolorum posuit Actuum. iiii.

Midia purpurea pauli et socios eius
in domo sua manere coegit Actuum. xv.

Publius princeps insule mitxelene
ad quam paulus fracta nauis applicauit
eum et socios suos triduo liberaliter ex-
hibuit et paulus patrem eius afe-
bribus sanauit Actuum. xxviii.

Paulus pro seruo phylemonis scri-
psit ei dicens si habes me socium susci-
pe illum sicut me si autem aliquid no-
cuit tibi hoc michi imputa.

¶ De miraculis.

Quæ ratio vniuersi primum mi-
raculum fuit Genesis. i.

Tempore diluuii suauit deus
noe et qui cum eo erant in archa ceteros
deleuit Genesis. vii.

De linguis volentium turrim usque
ad celum construere confudit et diui-
sit Genesis. iiij.

Arietem mirabiliter ostendit abrahe quem
volebat filium immolare Genesis. xxii.

Multa miracula fecit deus per moy-
sen ut patet per totum Exodum.

Multa etiam miracula ostendit deus
filiis israel egredientibus de egipto
quem diuisit eis mare rubrum in quo etiam
pharaonem et exercitum suum demersit
quem dedit eis etiam columpnam nubis pro
die et columpnam ignis per noctem et
quem ostendit eis lignum moyse per quod
aque amare dulcorate sunt ut patet
in Exodo.

Item pluit illis manna ad manduca-
andum aquam ad bibendum de petra.

Item ipsis murmurantibus carnes eis
dedit licet in malum eorum. Vbi nota-
ri potest quod miracula non sunt sed signa di-
uine dilectionis propter seditionem chore
multa miracula contigerunt. Numeri
xvi. et xvii.

Percussit dominus filios israel serpente
igneis que insipientes spernente eneam
a moyse erectam curabant Numeri. xxi.

Adduxit filios israel deus per deser-
tum quadraginta annis et non sunt attri-
ta vestimenta eorum nec calceamenta
vetustate consumpta Deuteronomio. xxxii.

Obediuit deus ioseph dicenti sol con-
tra gabaon ne mouearis Iosue. x.

Post septimum circuitum filiorum israel
muri iericho corruerunt Iosue. vi.

Per archam domini a philisteis captam
miracula multa facta sunt. I Regum. v.

Magnum miraculum fuit quod goliath ex-
pertus et armatus dauid iuuenis et in-
expertus prostrauit. I Regum. xvii.

Cum extenderet iheroboam brachium ut vi-
rum dei capi faceret exaruit manus eius

et altare scissum ē. iiij. Regū. xiiij.
 Helias siccitatem per triennū impetrauit et cornū sibi cibum detulerat et ipse filium mulieris suscitauit iiij. Regū. xvij.
 Item ignem ad consumendum hostias locaustū de celo impetrauit. iiij. Regū. xvij.
 Item dñs panem et aquā ei per angelum suū dormienti in desertum misit. iiij. Regū. xix.
 Item duo quinquagenarij ad p̄ces eius igne de celo consumpti sūt. iiij. Regū. x.
 Item aquam cum pallio suo diuisit. iiij. Regū. i.
 Item apposita est farina in olla amara et nō fuit amplius amaritudinis quicūq; et panes prophetarum filijs multiplicauit.
 Item oleum p̄ debito mulieris multiplicauit. iiij. Regū. iij.
 Item naaman a lepra sanauit. iiij. Regū. v.
 Item ferum super aquas natare fecit. iiij. Regū. vi.
 Angelos igneos pueros videre fecit. Ibidem.
 Item exercitum regis sirie percussit cecitate. Ibidem.
 Item cadauer hominis mortui tangendo ipius ossa defuncti surrexit. iiij. Regū. xiiij.
 Ad petitionem ezechielis sol retro cessit in horologio decem lineis. iiij. Regū. xx.
 Cum canerent leuite in exercitu iosaphat laudes deo aduersarij eorum filij amon in seipos verbi seipos occiderunt. i. Paralipo. xx.
 Thobias decem annis cecus filius piscis illuminatus est. Thobie. xij.

Sex milia hominum aduersus galathas centū et viginti milia hominum in babilonia perierūt p̄pter auxiliū de celo datum. ii. Macha. viij.
 Zacharias mutus factus est q̄ angelo nō credidit et in filij circūcisione loquela ei restituta est. Luca. i.
 Johannes baptista ad salutacionē beate virginis exultauit. Ibidem.
 Magi mirabiliter ad adorandū cristū per stellā ducti sūt. Matth. i.
 Maria miraculose cristum concepit. Luca. i.
 Christus in nuptijs aquam mutauit in uinum. Johannis. iij.
 Cum iudei ipm de monte papitare uoluerunt ipse illesus per mediū illorum ibat. Luca. iij.
 Item omnes male habentes curauit mortuos suscitauit leprosos mundauit cecos illuminauit paraliticū ydropicum habentem manū aridam sanauit. Item sanauit boiem languidum decem:to annos mulierem habentem fluxū sanguinis sanauit.
 Seruum centurionis uentis imperauit super mare ambulauit de quinq; panibus et duob; piscibus quinq; milia hominum faciauit. ipso moriente tenebre facte sūt ab hora sexta usq; ad horam nonam. Velum templi scissum est. terra mota ē. monumenta aperta sūt. et multa corpora mortuorum

surrexerunt Mathei. xvij.

Ite propria virtute surrexit terre motus factus angelus descendit. ipse ad discipulos clausis ianuis intrauit mirabiliter ascendit mirabiliter spiritum sanctum discipulis misit.

Multa alia miracula fecit que non sunt scripta in libro hoc.

Petrus claudum sanauit Actuum. iij.

Angelus domini apostolos de carcere eduxit Actuum. iij.

Multos et diuersos petrus sanauit tabitam suscitauit.

Paulus celesti lumine percussus cecidit cecus et postea illuminatus Actuum. ix.

Petrum vincitum inter milites angelus eduxit Actuum. xi.

Paulus claudum ab utero matris sanauit puellam habentem phitomicum spiritum sanauit Actuum. xv.

Item elyman magum lumine priuauit Actuum. xii.

Paulus predicans cum adulescens per fenestram cecidisset et mortuus ipse eum vite restituit Actuum. xx.

Viperam manu inherentem excussit nichilque mali passus est unde deus uocabatur Actuum. xxvii.

Exorciste iudeorum volentes quendam a demonio per ihesum quem paulus predicabat liberare respondit demon. **I**hesum noui et paulum scio vos autem qui estis et inflicti homines in eos in quo erat demonium pessimum et diuinitus ambozum inualuit contra eos ita ut nudi et vulnerati effugerent Actuum. xix.

De morte bonorum.

Abel a fratre suo iniuste cecidit mortuus est Gen. iij.
Abraham senex et plenus die

etum cogregatus est ad populum suum Genesis. xxv.

Isaac centum lxxxv. annorum mortuus est in senectute bona Gen. xxxv.

Jacob finitis mandatis et benedicti omnibus quibus benedixit et filios instruxit collegit super lectum pedes suos et obiit Genesis. xlix.

Joseph adiurauit fratres suos dicens deus uisitabit uos asportate ossa mea uobiscum de loco isto et mortuus est. Genesis. l.

Aaron expoliavit se in monte uestiibus suis et induit eleazar filium suum et mortuus est Num. xx.

Moyses iubente domino mortuus est in terra moab et sepeliuit eum dominus et non agnouit sepulchrum eius Deu. xxxiiij.

David postquam instruxit salomonem filium suum et orasset ad dominum pro se et populo suo mortuus est in senectute bona. Parali. xxix.

Zacharias filius ioiade populum corripuit dicens quare transgredimini preceptum domini quod uobis non perdit et ipsi iuxta regis imperium miserunt lapides contra eum et interfectus est. Parali. pomimon. xxiiij.

Thobias postquam interitum et destructionem nimie filiis et nepotibus suis per dixerat mortuus est. Thobie. xiiij.

Tumoz etiam thobias mortuus est in timore domini et sepeliuit eum omnis congregatio eius Thobie ultimo.

Job uir iustus et rectus. c. xl. annis mortuus est Job. xlij.

Mathathias pro informacione filiorum benedixit eis et mortuus est. 1. Machab. ij.

Videns iudas machabeus multitudinem hostium et paupertatem suorum ait. Si appropinquauit tempus nostrum moriamur propter fratres et eos. 1. Machabeorum. ij.

Eleazar post multa tormenta sibi
illata victoria discessit genti sue me-
moriam mortis sue ad exemplū reli-
quit scilicet fortitudinis et virtutis
ij. Machabeorum. vij.

Mater mirabilis cum septem filiis
pro lege dei crudeliter occisi sunt. ij.

Machabeorum. vij.

Et propter bonā correctionē iohānes
baptista decollatus ē Mathei. xiiii.
Nazarus pauper et mendicus mor-
tuus est et portatus ab angelis in si-
num abrahe Luca. vi.

Mater in cruce cum xpo pendens q̄li
tercūq; male vixerit tamen bene mor-
tuus est dicente xpo hodie mecū eris
in paradiso Luca. xxiiii.

Dū lapidaret beatus stephanus in-
uocauit dominū et tradidit spiritū
Actuum. vi.

De morte malorum.

Qayn qui occidit fratrem suum
abel occisus est ab lamech
Genesis. iiii.

Sodomā et gomorā propter peccata
sua submersi sunt et occisi Gen. xix.

Siden filius emor qui oppressit di-
nam filiam iacob a filiis iacob est
occisus Genesis. xxxiiii.

Et omēs masculi ciuitatis pharao
cuius cor enollire nō potuit moy-
ses in mari rubro cum exercitu suo
submersus interiit Exodi. xiiii.

Nadab et abiu filij aaron offeren-
tes ignem alienū coram dño ab igne
domini deuorati sunt et mortui. Le-
uitici. x.

Thore datan abyron et eorū cōplis-
ces moyfi rebellantes descenderūt in
infernum aperto humo Nūi. xvi.

Alij contra dñm murmurātes et di-

uersa peccata cōmittētes varijs mor-
tis in deserto interierūt ita q̄ de sex-
centis milib; pugnatorū duo tantū
caleph et iosue terrā pmissiois in-
troterunt Deutronomij. i.

Tulit iabel vxor aber cynei dauū
tabernaculi et defixit in cerebrū hiza-
re et mortuus est Judicum. iiii.

Si zede et salmana seruassent fra-
tres gedemōs gedemō pepercisset eis
et q̄ ipi eos occiderunt ideo ipi ab
eo occisi sunt Judicum. viii.

Una mulier iacēs super caput aby-
malech fragmentum mole iaciens
cōfregit caput eius qui uocans ar-
migeros iussit se ab eis interfici et
reddidit ei dñs malū qd fecerat in-
terficiens. ix. fratres suos Judi. ix.

Superbus goliath a dauid puero ce-
cisus est. i. Regum. xvii.

Saul qui ipm dauid persequēbāt
tandem ab hostib; persecutus irruit
super gladium et mortu⁹ est. i. Re-
gum. xxxi.

Adolescens qui se dixit saul occidis-
se ad preceptum dauid occisus est. ij.
Regum. i.

Simile accidit duob; latronib; qui
caput ysoseth filij saul tulerūt ad
dauid. ij. Regum. iiii.

Primogenit⁹ dauid amon thamar
sororem suam oppressit et postea in-
bente absolon in cōuiuio occisus est
ij. Regum. xiii.

Achitophel eo q̄ nō est factum s̄m
consilium suum qd dederat contra
dauid abiit in domū suā et suspen-
dio se interemit. ij. Regum. xvii.

Absolon persequens patrem libidine
dñandi male occisus ē. ij. Re. xviii.

Siba excitauit populum contra da-
uid et fugiens ad abelam ciuitatem

ubi et de: apitatus e ibide .ij. Reg. x.
Joab duos filios pdicione occidit
viros iustos et meliores se dauid ne
sciente et precipiente salomone occi-
sus est .iiij. Regum .ij.

Vide is yheu impiam iesabel q mul-
toru fuit causa maloru iussit ea pci-
pitari deorsu et ita equoru vngulis
coccultata licet esset filia regis q no
est tradita sepulture .iiij. Regu .ix.

Ipa em occidi fecit naboth athalia
que interfecit omne semen regiu vt
posset super populu regnare postea
turpiter occisa fuit iussu ioiade sacer-
dotis .iiij. Regum .xj.

Rex ioas qui zacharia filiu ioiade
crudeliter fecit interfici postea a ser-
uis suis occisus est .iiij. Regu .xij.

Sennacherib superbus rex assirioru
et blasphemus a filijs suis occisus e
iij. Regum .xix.

Sedechias rex iude mal' apud deu
et homines coprehensus est fugiens
an cui' oculos pios filios rex bas-
bilomis occidi fecit et postea ipm ex-
oculatu in babilone duxit ubi mor-
tuus est .iiij. Regum .vltimo.

Nolofernes q multos destruxerat p
man' in hieris occisus e Judith .xij.

Amon malus et supbus q volebat
ab oib' adorari suspensus e patibulo
qd mardocheo parauerat. hester .vij.

Dalthazar rex babilonis no e cor-
rectus exemplo patris sui nabucho-
donosor q in bestia fuit mutatus et
ideo vidit dei scriptura in pariete et
eadem nocte interfect' fuit Daniel .xiiij.

Alchimius pditor parali si percus-
sus non potuit ultra loqui sed cum
tormento magno mortuus est. Oa-
chabeoru .ix.

Multis sacrilegijs a hysmacho in te-
plo commissis cōgregata est multitu-
do aduersus eum et ipm interfecerunt
ij. Oachabeoru .iiij.

Josan impius qui fratrem ppiu ca-
ptiuauerat et multos de patria expu-
lerat peregre perijt et insepultus et
illamentatus et abiect' fuit .ij. Oa-
chabeoru .v.

Anthiochus q multoru torserat vis-
cera passus dolorem viscerum ma-
le interijt .ij. Oacha .ix.

Oenelaus q male et maliciose ob-
tinuit principatu de alta turzi precis-
pitatus interijt .ij. Oacha .xiiij.

Diues q voluit sibi maiora horrea
construere et delectabiliter viuere ma-
le mortuus est luce .xij.

Diues q epulabat' quotidie sple-
dide mortuus est et sepultus in in-
ferno luce .xvi.

Nerodes sedes pro tribunali et ves-
te regali indutus continuabat ad
populu populus autē acclamabat
voces dei et nō hominū et confestim
percussit eum angelus eo q non de-
disset honorem deo et consumptus
a vermibus expirauit Actuū .xj.

Ananias et vxor ei' volentes preciu
agri defraudare male interierunt Actuū .v.

De mulierum fide.

Quomendat populus hebre-
orum fidem raab que nō cre-
didit cum incredulis q ex-
ploratores filioru israhel in pace su-
scipit Josue .vi.

Ruth adhesit socie sue dicens po-
pulus tuus populus meus et deus
tuus deus meus.

21

Unde boas postea dixit ei reddat tibi deus plenam mercedem Ruth. i. et. ij.
Mulier vidua et sarcinata credidit helye licet rem difficilem sibi diceret ij. Regū. xvij.
Mater illa mirabilis que cum septem filiis occisa est magnam fidem habere in deum se ostendit. ij. Macha. vij.
Elizabeth in salutatione sancte marie statim fidem habuit de christi incarnatione Luce. i.
Et beata virgo credidit angelo ideo meruit fieri mater christi Luce. i.
Mulier sanguinis fluxum paciens tantam fidem habuit ut si tantam simoniam vestimenti christi tangeret sanaretur et factum est Mathei. ix.
Magnam fidem habuit mulier chanaanica quando pro filia petiuit cui dicendum est. O mulier magna est fides tua Mathei. xv. Marci. viij.
Mulier samaritana fide sua ostendit dicens scio quod messias venit qui dicitur christus Johannis. iij.
Martha dixit ego credidi quod tu es christus filius dei viui Johannis. xi.
De resurrectione domini legitur vixisse dubitasse quod ihesus exprobrauit incredulitatem eorum Johannis. xx. et Marci. xvi.
Magdalene apparuit et exurgens nuntiavit discipulis Marci. xvi. et Johannis. xx.

De sapientia mulierum.

Rebecca sapienter ordinavit quo iacob benedictionem patris optineret Gen. xxvij.
Et postea fecit illum caucis iram fratris declinare Genesis. xxiiij.
Raab meretrix sapienter exploratores abscondit et propter hoc totam domum suam liberauit Josue. v.

mulier suam liberauit Josue. v.

Sollicita fuit noemi ad iuendum modum quo ruth nubere posset bo. i. et. iij.

Abigail per sapientiam suam virum suum nabal a malo et dauid ab homicidio liberauit. Regum. xv.

Sapiens mulier theuites ad hoc induxit dauid ut exilem filium reuocaret. ij. Regū. xiiij.

Obfidendo ioab ciuitatem abela mulier sapiens taliter ei locuta est et postea cum populo ut ille cum totius patrie utilitate ab obfisione recessit. Regum. xx.

Herabe mater salomonis sapienter cum dauid locuta est ut salomon regnaret. ij. Regū. i.

Una mulierum meretricum contententium coram salomone prudenter et pie respondit date illi in partem viuum. ij. Regum. iij.

Judith miram sapientiam ostendit quando holofornem decepit et occidit Judith. viij.

Hester prudentem petitionem suam regi exposuit et populum suum liberauit. Hester. viij.

Magdalena prudentem ad pedes domini se posuit et veniam peccatorum obtinuit Luce. viij.

Item quod audiuit verbum illius.

De mulierum benignitate.

Rebecca seruo abraham peregrino bibere petenti benigne et pie respondit dicens bibe domine mihi quoniam et camelis tuis hauriam aquam Gen. xxiiij.

Timuerunt obstetrices deum et obseruabant mares Exodi. i.

Cernens filia pharaonis puerum

in ripa fluminis vagantem ait de in-
fantibus hebreorum est hic et adoptauit
eum in filium Exodi. 6.

Raab meretrix exploratores iosue
videns ad mortem queri compassa est eis
et ipsos abscondens liberauit iosue. ij.

Mucij euntes ad dauid absconditi
fuerunt in puteo per mulierem que po-
suit velamen super os putei et que-
rentes eos delusit. ij. Regum. xvij.

Vna mulierum contendenti coram
salomone pium cor habuit que ma-
luit puerum suum alteri dare potius quam
occidi. ij. Regum. iij.

Mulier sareptena fuit hospita helie
et apud illam sustentabatur. tercio
Regum. xvij.

Mulier funamitis ad hoc virum suum
induxit ut faceret helyze olocum in
domo sua ad manendum. quarto. Regum.
iij.

Cum occideret a thalia omne semen
regis iosaba filia regis iozam tulit
ioab unum de filiis regis et abscondens
saluaui eum. iiij. Regum. xij.

Hester pro liberatione populi sui se
magno periculo exposuit. Hester. iij.
Pietate ostendit beata virgo in nu-
ptijs dicens filio suo vinum non ha-
bent. Johannis. ij.

Ambulans dominus per mundum
in domo marthe et magdalene ho-
spicium legitur specialiter habuisse.
luce. x. Johannis. xij.

Mulieres christo circumuenti et predi-
canti ministrabant. luce. viij.

Mulieres ad crucem eius sequebantur
quem discipuli proprii reliquerunt.
luce. xxij.

Et sepulture eius pium obsequium pre-
buerunt. luce. xxij.

Vxor pylati magis conabatur cristi

mortem impedire quam aliquis homo
Matthei. xxvij.

Propter opera pietatis ipsius thas-
bite et elemosinas quas faciebat roga-
uerunt petrum vidue flentes pro ea
qui eam suis orationibus suscitauit.
Actuum. ix.

Sioda purpurea a beato paulo ba-
ptizata ergo cum socijs suis in do-
mo sua coegit manere. Actuum. xv.

De mulierum fortitudine.

Qum barach abinoen duxerit
exercitum contra fisaram
delbora uxor naboth dixit ei
Ibo quidem tecum sed hac vice vi-
ctoria non reputabitur tibi quia in
manu femine tradita est fisara. Ju-
dicum. iij.

Viriliter saluaui michol dauid vi-
rum suum cum ad mortem quereretur
a saul patre eius. ij. Regum. xix.

Judith fortiter pro se et populo es-
git quando holoferni caput trunca-
uit. Judith. xij.

Hester regina pro liberatione populi sui
mortis periculo se exposuit quoniam non
vocata ad regem ire presumpsit. Hester. v.

Mater illa mirabilis videns una die
septem filios suos morientes bono ani-
mo et femine cogitationi masculinum
inferebat. ij. Machabeorum. vij.

Fortis fuit beata virgo sustinendo
filij passionem et ipso mortuo sola fi-
dem retinuit. Johannis. xix.

Audax et fortis fuit magdalena que
passionem interfuit et tocians sepul-
chrum accessit et discipulum recedentibus
ipsa non recessit sed sola ibi permanens. Jo-
han. xix. et. xx. Matthei. xxvij. et. xxvij.

Marci. xv. et. xvij. luce. xxij. et. xxij.
De mulierum auditate.

Prima mulier ex sua audir-
tate cōtra p̄ceptum dñi de li-
gno tulit et comed^t Gen. ij.
Sara vxor abrahe multum desideras-
bat habere pueres. Vnde virū suū
misit ad ancillā vt ex ea liberos ha-
beret qz ipa adhuc sterilis erat Ge-
nesis. xvj.
Filie loth potius voluerunt cū p̄e-
nubere q̄ filijs carere Gen. xix.
Rachel cernens se sterilem esse ait
iacob marito suo da michi liberos
alioquin moriar Genesis. xxx.
Vxor pharaonis cui seruebat io-
seph ipm ad stuprum p̄citer re-
quesiuit Genesis. xxxix.
Axa filia caleph obtinuit a patre ter-
ram irzignā qñ suspirando sedebat
in azimo eū peronuit Jesue. xv.
Vxor sampsonis tm̄ inlabat apud
eū qd dixit ei obscurā p̄p̄icōem quā
nec parentibz voluit indicare et illa
statim reuelauit inimicis suis in dā-
pnū viri sui Judicum. xiiij.
Valida per importunitatē suā obti-
nuit vt sampson ei diceret in q̄ forti-
tudo sua existeret Judicum. xvj.
Jesabel cupiens viro suo achab da-
re vineam naboth per falsū t̄stimo-
nium fecit ipsum naboth occidi. iiij.
Regum. xxi.
Achalia mater regis odiose cupies
sup̄ terrā regnare om̄e semen regū
qd̄ iueniri p̄terat occidit. iiij. Re. xj.
Hester non fuit cōtenta qz rex dede-
rat ei domū amon et qz iudei quigen-
tos viros de inimicis suis occiderant
si in tra s̄io. ecc. occidi fecit. hester. ix.
Mater filiozū zebedi petiuit a xpo
vt duo filij eius vn̄ ad dextrā alius
ad sinistrā sederent Mathei. xx.
Herodias tm̄ cupiuit morte iohāz

ms baptiste qz filiā suā caput ipius
pocus q̄ dimidiū regni petre per-
sua fit Mathei. xiiij. et Marci. vj.

De mulierum fallacia.

Sua virū decepit et licet nō
seduxit tm̄ ad comedendum
de pomo persuasit Gen. ij.
Sara risit ad filij p̄missionem sed
per risum correpta mendaciter se ex-
cusauit Genesis. xvij.
Due filie loth patrem suū inebria :
uerunt vt cū eo cōcumberent quem
verbis ad hoc inducere forte nō va-
lebant Genesis. xix.
Rachel patrē suū ydola furādo ad
iueniōne pulchre delu sit Gen. xxxj.
Mulieres moabite filios israhel de-
ceperunt Num. xxiij.
Raab meretrix exploratores iohue
abscondit et querentes eos curzere
fecit ad vada iordanis dicens clau-
sa porta hos exisse Josue. ij.
Egressa iabel in occurſu filare ait in-
tra ad me dñe mi ne timeas et po-
stea ipm̄ dormientē occidit Judi. iij.
Vxor sampsonis fudit lacrimas do-
nec p̄p̄icōnem sibi reuelaret Ju-
dicum. xiiij.
Valida sampsons molesta fuit vsqz
quo sciret in quo fortitudo sua cōsi-
stet et tunc eū decepit et tradidit
eum inimicis suis Judicū. xvj.
Hersabee viso dauid decepit vsqz
ad adulterium et postea ad homici-
dium induxit. ij. Regum. xi.
Mulieres intantum salomonem de-
ceperunt vt coleret deos eorum. iiij.
Regum. xi.
Vxor ieroboam aliam se finxit vt
p̄phetam deciperet qz videre nō pote-
rat. iiij. Regum. xiiij.

Excogitauit iesabel quō naboth falso testimonio occideret. iiij. Reg. xxj.
Judith holofernem decapit quāuis bona intencione. Judith. xj.

De mulierum multiloquio.

Huic cū dyabolo stulte loq̄ :
bať de quo magnū malum
accidit Genesis. iij.

Michol filia saul stulte loquebat de
dauīd saltante ante archam. secūdo.
Regum. vj.

Vxor thobie stulte sibi ait manife
ste vana facta ē spes tua Thobie. ij.

Vxor aman fatuū con filiū sibi de
dit vt mardocheo crucem pararet in
qua ipse aman postea suspensus est.
Hester. v.

Vxor iob ipso sedente in sterquilinio
et testa fame radente ait benedic deo
et morere respondit iob q̄i vna stul
ta mulier locuta es Job. ij.

De ornatu mulierum.

Hamar nuptis iude filij ia:
cob volens socrū allicere vt
eam cognosceret et ab eo cō
ciperet deposuit vestes viduitatis et
ornauit se et sedit in biuio Gene
sis. xxxviij.

Audito aduentu ihēu que occiderat
iozā regem israhel iesabel depinxit
oculos suos stipio et ornauit caput
suum. iiij. Regum. ix.

Judith ornauit se et sic holofernē
decepit Judith. x.

Hester quando debuit intrare ad
regē nō quesuit cultū muliebrem
et tñ plus regi placuit Hester. ij.

Urias. xxx. ait Auferet dñs orna
m̄ta calciātorū torques momilia zc.

Salomon de ornatu meretrici. pū.
vi. sic ait Considera vecordē iuuenē

occurreret et mulier ornata meretrici
preparata ad capiendas aias garzua
la et vaga sed auerte faciē tuā a mu
liere compta. mulier em̄ compta et
ornata cicius trahit ad peccatū.

De mundicia.

Quidiu pmi parentes in pa
radiso fuerūt virgines per
māserūt s̄ ip̄is eiectis d̄i co
gnouit adā vxorē suā Gen. iij.

Joseph quāuis iuuenis esset et sine
vxore tamen stuprum cōmittere re
cusauit Genesis. xxxix.

Judas q̄ castus nō fuit fornicacōez
thamar detestabat Genesis. xxxviij.

Post debellacōem madianitarū fa
ctā per fines iussit moyses mascu
los et mulieres que nouerūt viros
in coitu iugulari et virgines reserua
ri Num. xxxi.

Mūdi esse debebāt maxime a mulie
ribz que panes sacerdotales come
debant. Regum. xxi.

Sara filia raguelis in oīoe dicebat
tu scis dñe q̄ nūquam cōcupiui vi
rum et mundā seruauī animā meā
ab omni cōcupiscencia Thobie. ij.

Mortuo viro iudith aliū nesciebat
sed cū ancillis clausa et casta mane
bat in ieiunijs et oīoe Judith. viij.

Sulanna se mundam et castam cō
tra senes sacerdotes custodiuit vnde
et eam dñs mirabiliter a morte libera
uit Daniel. xiiij.

Virgo maria mater d̄i licet ange
lo nūciante cōciperet filiū d̄i et ge
neraret tñ voti castitatis n̄ ē oblata
s̄ suā castitatē integralit̄ custodiuit.

Castitatis et mūdiciē argumentum
fuit q̄ beatus stephan⁹ ad mimiste
riū et custodia mulierū fuit ab apo
stolis destinatus Actuum. v.

Ifelix est uirginitas q̄ in celis p̄m̄
cipaliter corona ē ubi et castitas per
petua erit san cti dei neq; nubent ne
q; nubent Mathei. xxij.

De murmure.

Ancilla sare correpcio
nem nō sustinens fugā misit
sed ad mandatū dñi ut hu
miliaretur ad eā redijt Gen. xvij.

Prepositi filiorum israhel dixerunt
moyhi et aaron uideat dñs et iudi
cet qm̄ fetere fecisti odorem nostrum
coram pharaone Exodi. iij.

Videntes filij israhel egiptios post
se uenientes dixerunt moyhi forsitā
nō erant sepulchra in egipto ideo e
duxisti nos ut moreremur in solitu
dine Exodi. xiiij.

Murmurabant in deserto p̄pter de
fectum panis Exodi. xvj.

Item prius p̄ defectu potus et p̄o
pter diuersas alias causas.

Achitofel murmurans q̄ nō esset fa
ctū fm̄ cōsiliū suū contra dauid
abiit in domū suam et laqueo se sus
pendit. ij. Regum. xviij.

Scribe et pharisei cōtra dñm mur
murabant dicentes ad discipulos
ei? q̄re cum publicanis et peccato
ribus manducat et bibit magister
uester Luca. v. Mathei. ix. Marci. ij.
Similiter de zacheo Luca. xix. mur
murabant q̄ ad hominē peccatorē
se diuertisset. quere de hoc plus ubi
agitur de nequicijs et p̄uersitate.

De morte.

Quia uera est dei sententiā q̄
dixit homini in quacūq; die
comederitis ex hoc morte mo
riemini planū est q̄ postq̄ hō peccat

statim moritur Genesis. ij.

Unde fm̄ augustinū de ciuitate dei
xiiij. dicens homo uiuens quasi quo
tidie moritur cū tot annis homines
uixerint ante diluuiū tñ dicit scri
ptura post descripcionem et sic mor
tuus est vel fuit Genesis. v.

Si patres antiqui morte tūebant
et longam optabant uitam non est
mirū q̄ ipi nondum poterāt celum
ascēdere nec diuina perfrui uisione.

Unde loth timuit in montē ascende
re ut saluum se faceret. Sic dixit ei
angelus ne forte eum apprehenderet
aliud malū et moreret ibi Gen. xix.

Mali etiā bene mori desiderāt. **U**n
dixit balaā moriat̄ anima mea mor
te iustorum ii. Regum. xxiij.

Moyse ad imperium dñi mortu
us est Deutronomij. ultimo.

Iratus est dñs contra moysen q̄
ecce morieris in hō humo et nō trāsi
bis iordanem.

Secce et salmana occidit manū ge
deonis uiri strennui et fortis q̄ ma
nu gecher iuuenis filij Judicij. viij.
Melias cū sederet subtus vñā uim
perum percit anime sue ut moreret
ij. Regum. xix.

Ezechias rex iuda ambulauit corā
dño in ueritate et fuit valde bonus
et tñ qm̄ nunciatū est ei per ysaiā q̄
mori deberet orauit dñm fletu ma
gno ut adhuc uitā suā plongaret.

Ysaie. xxxviij. et. iij. Regū. xx.

Thobias audita responsione imp
perij uxoris sue ait iustus es dñe re
cipe in pace spiritū meū expedit cū
michi maḡ mori q̄ uiuē Thobie. iij.

Jeremias p̄strauit se corā rege sede
cā petens ne interficeret eum et ut
iuberet eum reduci in carcerem ne

mozeretur Jeremie. xxxvii.

Post mortem crucis quā voluit saluator noster p̄ omnib; pati om̄ne genus mortis ab homine iusto etiā p̄ diuina obediencia et iusticia p̄mpte et libenter sustinuit a. ite missionem spiritus sancti.

Apostoli mortem timuerunt ut patet q̄n̄ app̄hensio d̄no relicto eo oēs fugierūt Mathei. xxvi.

Postq̄ vero huerunt spiritu sancto corroborati corā principib; et iudicibus fiducialiter loquebant̄ et etiā mortē sustinuerūt Actū. vii.

Paulus dicebat Actū. xxi. nō solū alligari sed etiā mori in iherusalē paratus sum p̄pter nomen d̄ni.

Itē si nocui iudeis aut dignū mortē aliquid feci non recuso mori Actū. xxv.

De negligencia.

Adiens iacob q̄ alimēta vēderent in egipto dixit filiis suis quare negligitis Genes. xli.

Negligenter custodiuit abner dominū suū saul quādo dauid venit ad castrum eius et neminem reperit vigilantem. 1. Regū. xxv.

Placuit iudas regi iuda ut instauraret domū d̄ni et p̄cepit leuitis ut circa hoc essent solliciti porro leuite negligenter egerunt qua de causa rex ipe ioiadem sacerdotem arguebat. 1. Paralipo. xxii.

Cū dormirent hoies venit inimicus hō et sup̄seminauit zizamiam in medio tritici Mathei. xiii.

Arguunt ociosi et operarij p̄mianē Mathei. xx.

Dure reprehendit d̄ns seruū negligē

tem et pigrū q̄ cōmissū sibi talentū multiplicare neglexit. Mathei. xxv.
Virgines dormientes quarū lampades nō erant parate a nupcijs sūt excluse Mathei. xxv.

De nequicia et perueritate.

Orimi parentes contra p̄ceptum d̄ni pueri de vitato ligno comederāt Genes. iii.

Populus israhel dixerunt moyse et aaron postq̄ audissent q̄ d̄ns visitallet eos et voluisset eos liberasse fetere fecisti odorem n̄m corā p̄ba: raone et seruis eius p̄buisisti ei gloriā d̄m ut occideret nos Exodi. iii.

Item postq̄ dixisset eos in colūna nubis p̄ noctē vidētēs egiptios post se vāientes dixerūt forte nō erāt sepulchra in egipto Exodi. xiiii.

Cū morā faceret in monte moyses cū d̄no fecerūt sibi vitulū aureū et adorauerūt Exodi. xxxii.

Audientes q̄ displicuit d̄no murmur eorū voluerunt ascendere cōtra voluntatē moyse et pugnare et tūc debellati sūt Numeri. xiiii.

Ipi q̄ filij isrl̄ sepius rebelles fuerūt cōtra d̄m ut Exodi. Deuter. et Nūi. ut de murmure.

Rex edom voluit filios isrl̄ p̄mittere tran̄ fire par̄terā nec etiā seon rex amorreorū Nūi. xx.

Filij isrl̄ audientes mādāta d̄ni oia cōtraria fecerūt Judicū. ii.

Nota de perueritate saul q̄ voluit dauid corā se psallentem occidere. 1. Regū. xviii. et xix.

Voluit etiā p̄p̄riū filiū ionathā dauid accusantē occidere ibidem. xx.

Absolon cōtra patrē suū dauid male insurrexit. 1. Regū. xv.